

شماره صندلی:	باسمه تعالی	نام درس: فارسی ۲	نمره با عدد:
نام:	اداره کل آموزش و پرورش شهر تهران	تاریخ امتحان: ۹۸ / ۱۰ / ۱	نمره با حروف:
نام خانوادگی:	اداره آموزش و پرورش منطقه ۶	زمان امتحان: ۸۰ دقیقه	امضای دبیر
کلاس:	دبیرستان ماندگار البرز	نام دبیر: آقای	
رشته:	پایه یازدهم	تعداد صفحه: ۲	

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره)			
(۱/۵ نمره)	۱- معنی واژگان مشخص شده زیر را بنویسید.	الف) خزانگی آن را دل آدم لایق بود.	
		ب) برو شیر درنده باش ای دغل	
		ج) مشاهده صحنه های ناب و توفندگی فرزندان میهن او را به وجد می آورد.	
(۱ نمره)	۲- در گروه واژه های زیر، نادرستی های املایی را بیابید و درست آن ها را بنویسید.	ب) اشتر طلبید و محمل آراست	
		ت) آنچه دارم از اندک مایه حطام دنیا حلال است.	
		ج) مشاهده صحنه های ناب و توفندگی فرزندان میهن او را به وجد می آورد.	
(۵/۵ نمره)	۳- در کدام موارد زیر نادرست املایی وجود دارد؟ درست آن ها را بنویسید.	الف) فرزندی عزیز را به صد جهد / بنشانند چو ماه در یکی مهد	
		ب) ز آن که صیاد آورد بانگ سفیر / تا فریید مرغ را آن مرغ گیر	
		پ) در ره عشق وطن از سر جان خاسته ایم / تا در این ره چه کند همت مردانه ما	
(۱ نمره)	۴- جمله معلوم را مجهول و جمله مجهول را معلوم کنید.	ت) ببین آن بی همیت را که هرگز / نخواهد دید روی نیک بختی	
		الف) مردم سخنان او را می شنیدند.	
		ب) نامه نوشته آمد.	
(۵/۵)	۵- در کدام جمله شاخص وجود دارد آن را مشخص کنید.		
		الف) ناله های گریه آلود آن امام راستین در آن کویر می شنوم	
		ب) دکتر محمد معین، استاد برجسته زبان و ادبیات فارسی است.	
(۱ نمره)	۶- نقش دستوری واژه های مشخص شده را تعیین کنید. (چهار مورد)	الف) شغال نگون بخت را شیر خورد / بماند آنچه روباه از آن سیر خورد	
		ب) پرورده عشق شد سرشتم / جز عشق مباد سرنوشتیم	
		پ) در خواب دوش پیری در کوی عشق دیدم / با دست اشارتم کرد که عزم سوی ما کن	
(۲۵/۵ نمره)	۷- در بیت زیر، چند ترکیب وصفی آمده است؟		
		چشم بد دور از آن سلسله زلف دراز / که ز هر حلقه او عالم دیگر پیداست	
(۷۵/۵ نمره)	۸- نوع وابسته های پیشین را در موارد زیر مشخص کنید.		
		الف) در شهر مقدس مشهد، بارگاه ملکوتی حضرت امام رضا (ع) درخششی خاص دارد.	
		ب) تو آن بلندترین هرمی که فرعون تخیل می تواند ساخت.	
(۵/۵ نمره)	۹- رابطه معنایی «سیر و وزن» و «عزت و سر بلندی» را بنویسید.		
ب) قلمرو ادبی (۵ نمره)			
(۲۵/۵ نمره)	۱۰- از دید آرایه های ادبی، کدام ترکیب با دیگر ترکیب ها تفاوت دارد؟	الف) آفتاب عنایت	
		ب) رگ روح	
		پ) آب اجل	
		ت) کشتی عشق	
(۵/۵ نمره)	۱۱- در عبارت زیر، مجاز را پیدا کنید و معنی مجازی آن را بنویسید.		
		مرد باید در میان بازار مشغول تواند بود، چنان که یک لحظه از حق تعالی غایب نشود.	
(۲۵/۵ نمره)	۱۲- یکی از ویژگی های نثر «تاریخ بیهقی» را بنویسید.		
(۱ نمره)	۱۳- در هر یک از موارد زیر، یک آرایه ادبی برجسته بیابید و کلمات سازنده آرایه را مشخص کنید.		

(الف) دلم شکسته تر از شیشه های شهر شماست شکسته باد دلی که این چنینمان می خواست (ب) فلک در خاک می غلتید از شرم سرافرازی / اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را ۱۴ - جاهای خالی را با پاسخ مناسب کامل کنید. (الف) شاعران در سرودن منظومه های داستانی غالباً از قالب بهره می گیرند. (ب) چهارپاره از دوره رواج یافت و بیشتر برای طرح مضامین اجتماعی و سیاسی به کار می رود. (۰/۵ نمره)	
(۰/۲۵ نمره)	۱۵ - «تحفه الاحرار» اثر کیست؟
(۰/۷۵ نمره)	۱۶ - صاحب هر یک از آثار زیر را معرفی کنید. (الف) بهارستان (ب) اسرار التوحید (ب) عباس میرزا، آغازگری تنها
(۱ نمره)	۱۷ - بیت های زیر را کامل کنید. (شعر حفظی) (الف) زین همهران سست عناصر دلم گرفت (ب) شاهد آن روضه فیروزه فام
(۰/۵ نمره)	۱۸ - با توجه به اصل سروده، اشتباهات بیت های زیر را اصلاح کنید. (الف) گفتند یافت می نشود گشته ایم ما گفت آن که یافت می نشود آنم آرزوست (ب) کرد فراموش ره و رفتار خویش ماند ندامت زده از کار خویش
	(پ) قلمرو فکری (۸ نمره)
(۰/۵ نمره)	۱۹ - معنی و مفهوم سروده ها و نوشته های زیر را به فارسی روان بنویسید. (الف) گرم ورزد آن سر که مغزی در اوست (ب) دشمن با بار خفتی بر دوش، وامانده ماندن و رفتن شده بود. (پ) بار نتوانست داد و محبوب گشت از مردمان. (ت) دل آدم را [به آب حیات ابدی سرشتند و به آفتاب نظر پروردند. (ث) در نایبته احسان گشاده است به هر کس آنچه می بایست داده است (ج) زمستی بر سر هر قطعه زین خاک خدا داند چه افسرها که رفته ۲۰ - درک و دریافت خود را از بیت زیر بنویسید. بخور تا توانی به بازوی خویش که سعیت بود در ترازوی خویش
(۰/۵ نمره)	
(۰/۵ نمره)	
(۰/۵ نمره)	
(۱ نمره)	
(۱ نمره)	
(۱ نمره)	
(۱ نمره)	۲۱ - منظور از قسمت های مشخص شده عبارات زیر چیست؟ (الف) مردمی که به خانه های تاریک و بی دریچه عادت کرده اند، از پنجره های باز و نورگیر گریزان هستند. (ب) تا شما در این آینه نقش های بوقلمون بینید.
(۰/۵ نمره)	۲۲ - با توجه به جمله «این مرد بزرگ و دبیر کافی به نشاط قلم در نهاد.»: (الف) مقصود از «این مرد» چه کسی است؟ (ب) «دبیر کافی» به چه معنی است؟
(۰/۵ نمره)	۲۳ - مفهوم کلی موارد زیر را به صورت چکیده بنویسید. (معنی نکنید) (الف) کز عشق به غایتی رسانم / کاو ماند اگر چه من نمانم (ب) از سر تعمیر دل بگذر که معماران عشق / روز اول، رنگ این ویرانه، ویران ریختند
(۰/۵ نمره)	۲۴ - مفهوم مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. نه بیگانه تیمار خوردش نه دوست چو چنگش رگ و استخوان ماند و پوست
(۰/۵ نمره)	۲۵ - مفهوم «عافیت سوز» و «برگ» در بند زیر چیست؟ بدان شمشیر تیغ عافیت سوز در آن انبوه، کار مرگ می کرد زالی چندان که برگ از شاخه می ریخت دو چندان می شکفت و برگ می کرد
	پیروز باشیدا
	گروه ادبیات فارسی پایه یازدهم

۱۵ - تحفه الاحرار اثر کیست؟

جامی (۰/۲۵)

۱۶ - صاحب هر يك از آثار زیر را معرفی کنید.

الف) بهارستان : جامی (۰/۲۵) ب) اسرار التوحید : محمد بن منور (۰/۲۵) پ) عباس میرزا، آغازگری تنها: مجید واعظی (۰/۲۵)

۱۷ - بیت های زیر را کامل کنید. (شعر حفظی)

الف) شیر خدا و رستم دستانم آرزوست (۰/۵) ب) نادره کبکی به جمال تمام (۰/۵)

۱۸ - با توجه به اصل سروده، اشتباهات بیت های زیر را اصلاح کنید.

الف) گشته‌ایم ← جسته‌ایم (۰/۲۵) ب) ندامت‌زده ← غرامت‌زده (۰/۲۵)

ب) قلمرو فکری (۸ نمره)

۱۹ - معنی و مفهوم سروده ها و نوشته‌های زیر را به فارسی روان بنویسید.

- الف) هر انسان عاقلی بخشنده است (۰/۵)
ب) دشمن یا سرافکنندگی شکست، درمانده و مردد ماندن و رفتن بود. (۰/۵)
پ) نتوانست اجازه ملاقات بدهد و از دید مردم پنهان شد. (۰/۵)
ت) خداوند دل آدم را با آب زندگی جاودان خلق کرد (آمیخت) و با نگاه عنایت و توجه ویژه پرورش داد. (۰/۵)
ث) نیکی و بخشش خداوند همیشگی و نامحدود است و به هر کس آنچه لازم داشته، بخشیده است. (۱)
ج) برای دفاع از هر وجب خاک این میهن، انسان های (فرماندهان، شاهان) بسیاری جان خود را فدا کرده اند. (۱)

۲۰ - درک و دریافت خود را از بیت زیر بنویسید.

- (۱) باید به نیرو و قدرت خود تکیه کرد. انسان نتیجه تلاش خود را خواهد دید. (یا هر پاسخ درست دیگر)

۲۱ - منظور از قسمت های مشخص شده عبارات زیر چیست؟

الف) افکار نو و تازه، آگاهی و بیداری (۰/۵) ب) جلوه های گوناگون (۰/۵)

۲۲ - با توجه به جمله « این مرد بزرگ و دبیر کافی به نشاط قلم در نهاد. »:

الف) بونصر (۰/۲۵) ب) نویسنده با کفایت و کاردان (۰/۲۵)

۲۳ - مفهوم کلی موارد زیر را به صورت چکیده بنویسید.

الف) جاودانگی عشق یا از خود گذشتگی در عشق (۰/۲۵)
ب) عشق درمان پذیر نیست. (و نیز ذات عشق ویرانی و غمباری دل است.) (۰/۲۵)

۲۴ - مفهوم مصراع دوم بیت زیر را بنویسید. کنایه از لاغر شدن (۰/۵)

۲۵ - مفهوم « عافیت سوز » و « برگ » در بند زیر چیست؟

عافیت سوز: کشنده و مرگبار (۰/۲۵) برگ: سرباز مغول (۰/۲۵)